

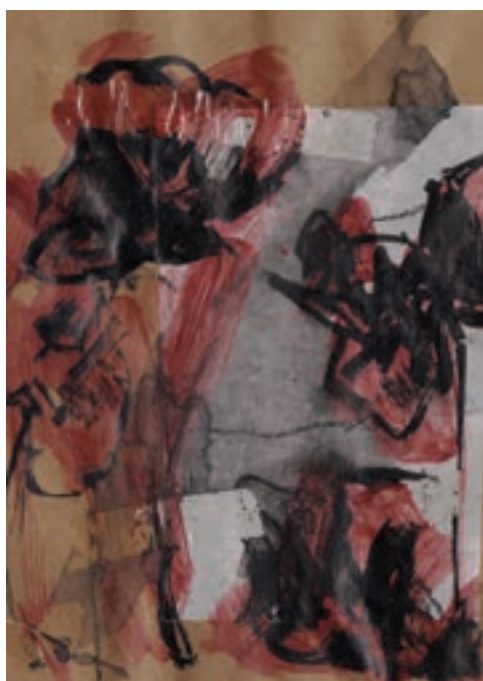
Herbárium 2, 2018

Herbárium 3, 2018

Herbárium 4, 2018

Herbárium 5, 2018

Gyurkovics Virág LENYOMATOK

GONDOLATOK ARGYELÁN ZITA GRAFIKUSMŰVÉSZ ALKOTÁSAIRÓL

Argyelán Zita herbárium-sorozatában már első pillantásra van valami furcsa és megdöbbentő, ami éles határt húz a képei és minden más elképzelhető növény-ábrázolás között. Egy apró kód, amely határozottan jelzi, ez nem az a bizonyos szép, legalábbis tetszeni akaró kompozíció, amelyen az ember – akár elmélázva a tájban – csak nyugtatja elméjét. Ez a képsorozat nyomatékosan megjelöli azt, amit akár el is rejthetne. És mennyivel simulékonyabb lenne akkor, ha elrejtene, ha letagadná, hogy valaha is ott volt.

A kód a ragasztószalag. A préselt növény, a papír, a pontosan kimért keret és a növényt rendszertanilag besoroló leírás közül egyik sem hat olyan idegenül, mint a ragasztószalag. Talán még hihető is lenne, hogy a természet A4-es lapokra rendezése, rendszerezése egy teljesen átlagos emberi gesztus, hogy rendet lehet teremteni a káoszban, igenis rá lehet parancsolni a növényekre, milyen sorrendben nőjenek, és merre hajoljon meg a száruk. Vagy törjön. Mert mennyivel szebb, szabályosabb, ha törik. Főként, ha az a szár magasabb, mint a lapunk hosszanti íve, 297 milliméter.

Ám hogy az ember műve tökéletes legyen – már mint annak látsszon –, rögzíteni kell a növényt. A ragasztószalag pedig – mint a mesterséges találmányok általában – nem marad észrevétlen az időben, hanem elhasználódva, elsárgulva jelzi mulandóságát, bármilyen hibátlanak látszott is újkorában. Az a két, esetenként három darab, egyenként néhány centiméter hosszú ragasztócsík csak addig láthatatlan, amíg friss, amíg a gyűjtemény készítője az újdonság varázsával lapozgatja füves könyvét. Legközelebb, amikor előveszi, valószínűleg évekkal később, csodálkozva veheti szemügyre, hogy a növényei felett mégiscsak sikerült megálltania az időt. Mintha csak tegnap vette volna le róluk a nehezként elhelyezett, súlyos enciklopédiákat, és csomagolta volna ki óvatosan az újságpapírok

közé figyelmesen bepólyázott szárazakat. Még a színeit is megőrizte a növény, s bár az élénkséget elszívták a szalmaszínű, ólomnyomott újságlapok, az a pasztellfinom tónus, mely mintha egy lehetni hamuval hintené meg a zöldeket, ugyanazt a megnyugtató, természetközeli benyomást kelti. Viszont az első fókusz a megsárgult enyvvé. És ez már a kód feltűnésének pillanata. Ezt a momentumot idézik fel nekünk a herbárium-sorozat képei.

Argyelán Zita is egy évvel ezelőtt elcsomagolt, és egy lakásfelújítás alkalmával előkerült herbáriumból merít, amikor ezt a sorozatot készíti. A keze ügyébe akadt iskolai növény-gyűjtemény az átlapozását követően ismét elkallódott, hogy még néhány év elteltével újabb csendes órára szippantsa magába azt, aki majd rátalál. Addig pedig marad a tanulmányozással eltöltött

Herbárium 6., 2018

idő emléke. Ez inspirálta őt, amikor később ecsetet ragadott. A festmények a téma önmagán történő átszűrésének folyamatában csak az első impressziók, melyekből később további kompozíciókat készít. S ezeknél már a kollázs és dekollázs révén megte-remtődött szabadsággal játszik. Ösztönösen keres mindig más és más lehetséges módozatot, amivel a képein új dimenziókat teremt, így építi fel vizuális világát, melyben azonos látványt eltérő módszerrel, különböző hatást pedig megegyező technikával próbál elérni. Minden vázlata kulcsfontosságú a sorozatban, hiszen egymásból épül fel, és egységet alkot.

A legkifejezőbbekből grafikai nyomat készül, új kihívást pedig az jelent, miként érzékeltesse a síkon a kollázs és dekollázs fizikai tüneteit, a ragasztások alatt érezhető dudorokat, a tépések puha széleit, a kivágások helyén tátongó űr drámai jelenlétét.

Argyelán Zita grafikai préssel nyomtatja herbáriumát. Filcet használ újságpapírok helyett, és nyomdafestékekkel örökíti meg növényei színeit. Persze egy leheletnyi hamuval meghintve, mintha csak az ólomnyomott újságok között száradtak volna a zöldek. Finom kidolgozásával mesterien oszlatja el a merev klisé ridegségét, akárha egy lágy porréteg ülne a nyomatokon, melyeket szinte sorsszerűen, régen nem lapozgatott senki.

Érdekes, az enciklopédiák súlya alatt, mintha a bölcsességet is magába szívna a herbárium. Mi másból is áradhat az a végtelenül egyszerű, ugyanakkor megnyugtató érzés, amit az ad, hogy az élet körforgása kiolvasható egy füves könyv lapjaiból.

Legalább ilyen érdekes felismerés az is, amikor a grafikai prés alatt nyomtatott herbáriumot figyelve végül hasonló tapasztalathoz jutunk.

Herbárium 7, 2018

Herbárium 8, 2018

Herbárium 9, 2018

Herbárium 1, 2018

Herbárium 10, 2018